

Силабус курсу
Публічні фінанси

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма – «Банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 8 Мова викладання: українська, вірменська

Керівник курсу

ППП

Викладач кафедри фінансів, обліку і аудиту
Акобян Анаїт Алексанівна

Контактна інформація a.hakobyan@wunu.edu.ua

Опис освітньої компоненти

Освітня компонента «Публічні фінанси» належить до блоку обов'язкових освітніх компонент циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Освітня компонента спрямована на формування теоретичних знань щодо сутності та особливостей функціонування публічних фінансів, діагностики їх стану, призначення бюджету держави як інструменту регулювання соціально-економічних процесів, формування і реалізації бюджетної політики, здійснення фіскального регулювання, організації бюджетного процесу на державному і місцевому рівнях, використання сучасних технологій бюджетування, управління публічними фінансовими ресурсами та набуття практичних навичок використовувати одержані знання для обґрунтування складних професійних рішень і вирішення проблем під час професійної діяльності в умовах невизначеності, ризиків та динамічних змін у сфері фінансів.

Структура курсу

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Публічні фінанси як складова фінансової системи держави	Розуміти сутність, функції та особливості функціонування публічних фінансів як важливої сфери фінансової системи, знати їх складові та визначати вплив фіскальної децентралізації на функціонування публічних фінансів; демонструвати навички обґрунтування рішень щодо визначення тенденцій функціонування публічних фінансів.	Тести, питання
2/2	2. Бюджет держави як складова публічних фінансів та інструмент державного регулювання	Розуміти соціально-економічну сутність бюджету держави, призначення та роль як основної ланки публічних фінансів та інструменту державного регулювання у забезпеченні сталого інклюзивного розвитку держави, знати складові частини бюджету, особливості бюджетної системи держави та бюджетного устрою.	Тести, питання, практичні завдання
2/2	3. Соціальні	Розуміти сутність і суспільне призначення	Тести,

	публічні фонди у складі публічних фінансів	соціальних публічних фондів, порядок формування та використання коштів соціальних публічних фондів України.	питання
2/2	4. Система управління публічними фінансами	Знати систему управління публічними фінансами та її складові; володіти методичним інструментарієм діагностування стану публічних фінансів, вміти виявляти проблеми функціонування державного і місцевих бюджетів, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, фінансів суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки; розуміти специфіку та демонструвати навички обґрунтування рішень щодо управління публічними фінансами, застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.	Тести, питання, практичні завдання
4/4	5. Бюджетна політика сталого розвитку держави	Знати засади формування та реалізації бюджетної політики сталого розвитку держави, розуміти дію фінансових методів, інструментів, важелів, особливості формування і функціонування механізму реалізації бюджетної політики; розуміти принципи, методи та інструменти фіскального регулювання сталого розвитку держави; демонструвати навички визначення фіскальних ризиків, оцінювання їхнього впливу та обґрунтування рішень щодо нейтралізації негативної дії фіскальних ризиків.	Тести, питання
2/2	6. Система стратегічного та середньострокового бюджетного планування як основа бюджетної політики держави	Знати порядок та особливості стратегічного та середньострокового бюджетного планування в системі управління публічними фінансами, вміти аналізувати й інтерпретувати фінансову інформацію, яка використовується під час бюджетного планування.	Тести, питання, практичні завдання
6/6	7. Технології бюджетування	Вміти застосовувати сучасні технології бюджетування у бюджетному процесі на державному та місцевому рівнях та інструменти інклюзивного, проектного і транспарентного підходів під час управління бюджетними ресурсами.	Тести, питання, завдання для ситуативного моделювання
2/2	8. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади	Знати організаційні засади, послідовність стадій та способи забезпечення прозорості бюджетного процесу, методи залучення громадськості до бюджетного процесу.	Тести, питання
4/4	9. Бюджетний процес на	Вміти застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для формування та аналізу	Тести, питання,

	державному рівні	основних документів, які використовуються у бюджетному процесі на державному рівні, знати послідовність стадій бюджетного процесу та основні функції його учасників.	завдання для ситуативного моделювання
4/4	10. Бюджетний процес на місцевому рівні	Вміти застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для формування та аналізу основних документів, які використовуються у бюджетному процесі на місцевому рівні, знати послідовність стадій бюджетного процесу та основні функції його учасників.	Тести, питання, завдання для ситуативного моделювання
2/2	11. Доходи бюджету держави	Розуміти соціально-економічну сутність та знати види доходів бюджетів, джерела та методи їх формування, вміти аналізувати та планувати доходи державного і місцевих бюджетів України; розуміти сутність податкових фінансів як першооснови функціонування публічних фінансів та їх роль у фінансовому забезпеченні потреб держави; пропонувати обґрунтовані рішення щодо формування бюджетних ресурсів.	Тести, питання, практичні завдання
2/2	12. Міжбюджетні відносини та система міжбюджетних трансфертів	Здатність виявляти й аналізувати причини фіскальних дисбалансів, розраховувати міжбюджетні трансферти та володіти інструментарієм здійснення бюджетного регулювання.	Тести, питання, практичні завдання
4/4	13. Видатки бюджету держави	Розуміти соціально-економічну сутність та знати види видатків бюджетів, форми та методи бюджетного фінансування; вміти аналізувати та планувати видатки державного і місцевих бюджетів України; володіти навичками розрахунку елементів видатків кошторису бюджетної установи та його складання; знати порядок здійснення публічних закупівель; пропонувати обґрунтовані рішення щодо використання бюджетних ресурсів.	Тести, питання, практичні завдання
4/4	14. Бюджетне забезпечення функцій держави	Знати порядок та особливості бюджетного забезпечення управлінської, оборонної, соціальної та економічної функцій держави, володіти навичками здійснення його аналізу та виявлення проблем здійснення видатків на всіх рівнях бюджетної системи держави.	Тести, питання, практичні завдання
4/4	15. Публічні інвестиції	Розуміти роль публічних інвестицій як інструменту державного регулювання сталого розвитку та механізмом публічного інвестування; володіти навичками розрахунку та аналізу бюджетного інвестування, виявлення проблем його здійснення.	Тести, питання, практичні завдання
4/4	16. Проектний підхід в управлінні публічними фінансами	Розуміти сутність та необхідність застосування проектного підходу в управлінні публічними фінансами, знати порядок проектного фінансування сталого розвитку, володіти	Тести, питання, завдання для ситуативного

		навичками розроблення інвестиційного проєкту.	моделювання
4/4	17. Позикові фінанси у фінансовому забезпеченні потреб держави	Розуміти сутність позикових фінансів, вміти виявляти причини, оцінювати наслідки виникнення бюджетного дефіциту й пропонувати обґрунтовані рішення щодо пошуку джерел його фінансування; знати специфіку управління державним і місцевим боргом та вміти здійснювати його аналіз.	Тести, питання, практичні завдання
2/2	18. Фінансові ризики у сфері публічних фінансів	Розуміти сутність, знати види ризиків у сфері публічних фінансів, володіти навичками оцінювання їхнього впливу та обґрунтування рішень щодо нейтралізації негативної дії ризиків у сфері публічних фінансів.	Тести, питання, практичні завдання
2/2	19. Фіскальна безпека як детермінанта забезпечення стійкості публічних фінансів	Розуміти сутність, складові фіскальної безпеки, ідентифікувати чинники і загрози фіскальній безпеці, володіти навичками оцінювання рівня фіскальної безпеки.	Тести, питання, практичні завдання
2/2	20. Організація та методика здійснення контролю в сфері публічних фінансів	Знати порядок та методику проведення контролю у сфері публічних фінансів; володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері публічних фінансів.	Тести, питання, практичні завдання

Рекомендовані джерела інформації

1. Беновська Л., Карвацький Р. Видатки місцевих бюджетів в контексті забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів в умовах війни. *Світ фінансів*. 2024. № 1 (78). С. 85–97.
2. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
4. Бюджетно-податкова безпека: навчальний посібник / за ред. Г. В. Миськів. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 276 с.
5. Вергелюк Ю., Болдова А., Москаленко Н. Проблеми забезпечення боргової стійкості України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-6>
6. Ганзюк С. М., Драй О. О. Загрози фінансовій безпеці України. *Modern Economics*. 2023. № 38. С. 28-33. DOI: <https://modecon.mnau.edu.ua/threats-to-the-financial-security/>
7. Горин В., Лободіна З., Булавинець В. Інструментарій публічних фінансів у реалізації моделі зеленої економіки: теоретична візія та проблеми ефективності. *Світ фінансів*. 2024. № 4 (81). С. 18–35. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1743/1754>
8. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Напрями розвитку інформаційних технологій в управлінні публічними фінансами, державними фінансовими ресурсами та фінансовою безпекою суб'єктів

- господарювання державного сектору. *Інноваційна економіка*. 2023. № 1. С. 58–70.
9. Дем'янишин В. Сучасні вектори реформування управління державними фінансами в умовах модернізації фінансового механізму та фінансової системи України. *Світ фінансів*. 2021. № 2 (67). С. 51–65.
 10. Дем'янишин В., Лободіна З., Горин В., Дем'янишин В. Методологічні підходи до дослідження державних фінансових ресурсів та фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах реформування управління публічними фінансами. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 31–47.
 11. Десятнюк О., Крисоватий А., Птащенко О. Стан та тенденції розвитку фінансової інклюзії в Україні. *Світ фінансів*. 2023. № 3 (76). С. 21–34. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/wof/article/view/1638/1648>
 12. Євтушенко Н., Стеценко Д. Фінансова інклюзія в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Грааль науки*. 2024. № 40. С. 136–140. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.07.06.2024.015>
 13. Кириленко О., Жадан О. Підвищення прозорості та обґрунтованості використання бюджетних коштів. *Світ фінансів*. 2021. № 3 (68). С. 23–37.
 14. Кізима Т., Лободіна З., Горин В., Кізима А. Поведінкові фінанси як методологічний концепт дослідження сфери публічних фінансів в Україні. *Світ фінансів*. 2022. № 4 (73). С. 8–21.
 15. Крамаренко К., Іващенко Д. Інклюзивна економіка як концепція повоєнного розвитку України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-125>
 16. Крисоватий А. Воєнні реалії фіскального простору публічних фінансів України. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 8–30.
 17. Крисоватий А. І. Новий прагматизм фіскалізації публічних фінансів. *Світ фінансів*. 2021. № 1. С. 10–23.
 18. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізима Т., Лушней Ю., Лободін Р. Управління публічними фінансами в контексті протидії ризикам воєнного часу. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 4. С. 8–28. DOI: <https://doi.org/10.35774/>.
 19. Лободіна З., Дем'янишин В., Кізима Т., Березька К., Кізима А. Функціонування бюджетів участі: сучасний стан, тенденції модернізації та моделювання в умовах реформування публічних фінансів. *Вісник економіки*. 2022. № 4. С. 8–27.
 20. Лободіна З., Корнацька Р., Нечепоренко В. Міжбюджетні трансферти як фінансовий інструмент зменшення диспропорцій та активізації регіонального розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 1 (74). С. 76–89.
 21. Лободіна З., Труш В. Фінансові інструменти як важлива домінанта забезпечення інклюзивного розвитку територіальних громад. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. Т. 4. № 40. С. URL: <https://doi.org/10.35774/book.2024.978-966-654-770-8>.
 22. Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди : монографія / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Економічна думка, 2024. 1011 с. DOI: <https://doi.org/10.35774/book.2024.978-966-654-770-8>.
 23. Музика-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4fmb_pravo/Pidruchnyk_FP_2024-szhatyy.pdf
 24. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету» від 28.01.2002 р. № 57. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0086-02#n17>.
 25. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів» від 21.12.2022 р. № 450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0322-23#Text>.

26. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі» від 02.01.2019 р. №1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0001201-19>.
27. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування бюджетних програм головними розпорядниками коштів державного бюджету» від 25.08.2023 р. №465. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0465201-23#Text>
28. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні» від 3.03.2020 р. № 94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0094201-20#Text>.
29. Пасічний М. Фіскальна безпека держави в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-104>
30. Податковий кодекс України : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
31. Рибіна Л. Роль публічних фінансів в розвитку фінансової інклюзії як фактору забезпечення стійкого розвитку сільських територій. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 180-185. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-28>
32. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Стратегія здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року» від 17 листопада 2021 р. № 1467-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-%D1%80#Text>.
33. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки» від 29.12.2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text>.
34. Ситник Н., Кравченко Б. Фінансова безпека держави: загрози та виклики в умовах війни. *Modern Economics*. 2024. № 44. С. 181–189. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/44-2024/sytynyk.pdf>
35. Скорик М., Харченко І. Оцінка бюджетної безпеки України та заходи бюджетної політики щодо її зміцнення. *Український економічний часопис*. 2024. № 3. С. 99–103. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-17>
36. Стеценко Б., Буряченко А., Захожай К., Прісняк С. Боргова безпека України: ключові імперативи воєнного стану. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 1. С. 194–199. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-27>
37. Тимків А. О., Сидор Г. В. Фінансова інклюзія як складова відновлення економіки України. *Інклюзія і суспільство*. 2022. Вип. 1. С. 5–14.
38. Фінанси : підручник / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
39. Aziz H., Shah N. Participatory budgeting: Models and approaches. *Pathways Between Social Science and Computational Social Science*. Springer, Cham, 2021. P. 215–236. URL: <https://arxiv.org/pdf/2003.00606.pdf>.
40. Dzigbede K. D., Pathak R., Muzata S. Budget systems and post-pandemic economic resilience in developing countries. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*. 2022. № 35 (3). P. 333–353. DOI: <https://doi.org/10.1108/JPBAFM-03-2021-0036>.
41. Gruber J. *Public Finance and Public Policy: textbook*. 6th edition, Worth Publishers, 2019. 896 p.
42. Horyn V., Berezka K., Lobodina Z., Kizyma T., Kizyma A. Application of Factor Analysis in Information Support of Participatory Budget Management in an Inclusive Economy. 2024 14th International Conference on Advanced Computer Information

- Technologies (ACIT), Ceske Budejovice, Czech Republic, 2024. P. 449-454. <https://doi.org/10.1109/ACIT62333.2024.10712480>
43. Krysovaty, A. (2024). Contemporary Trends in the Information Space of Fiscal Policy. 2024 14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Ceske Budejovice, Czech Republic, 2024. P. 209-212. DOI: <https://doi.org/10.1109/ACIT62333.2024.10712492>.
 44. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioural finances. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Том. 5 (46). С. 109–125.
 45. Radynskyy S., Ratynskiy V., Diachenko N., Diachenko V., Krupka A., Lobodina Z., Pohrishchuk H., Dobizha N., Shpylyk S., Bendiu V. Improving the financing mechanism for the development of local communities based on the use of digital technologies. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2024. № 2 (13 (128)). P. 35–46. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.300908>
 46. Radynskyy S., Ratynskiy V., Lobodina Z., Shpylyk S., Pohrishchuk H., Dobizha N., Bei S., Diachenko N., Diachenko V., Piniak I. Devising investment strategies as a source of financial support to the development of territorial communities in the era of digitalization. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2024. № 6 (13 (132)). P. 38–47. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.316235>
 47. Richard W. Tresch. Public Finance: A Normative Theory: textbook. 4th edition, Academic Press, 2022. 568 p.
 48. Robert D. Lee Jr., Ronald W. Johnson, Philip G. Joyce. Public Budgeting Systems: textbook. 10th edition, Jones & Bartlett Learning, 2020. 575 p.
 49. Malik F. A., Sikarwar T. S. (eds.) The economics of financial inclusion. 1st Edition. London: Routledge Studies, 2024
 50. Chehayeb, R. J., Taher, H. The relationship between financial inclusion and economic growth: Empirical study from MENA countries, *Global Business & Finance Review (GBFR)*, 2024, People & Global Business Association (P&GBA), Seoul, Vol. 29, Iss. 7. pp. 153-167, URL: <https://doi.org/10.17549/gbfr.2024.29.7.153>
 51. Voznyak H., Mulska O., Kaplenko H., Sorokovyi D., Patytska K. Financial determinants of ensuring the resilience of Ukrainian regions. *Investment Management and Financial Innovations*. 2023. № 20 (4). P. 83–98. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.20\(4\).2023.08](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.20(4).2023.08).
 52. Voznyak H., Patytska K., Mulska O., Zherybylo I., Sorokovyi D. Resilience of territorial communities amid the war against Ukraine: The role of budgetary instruments. *Public and Municipal Finance*. 2024. № 13 (1), P. 41–54. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/pmf.13\(1\).2024.04](http://dx.doi.org/10.21511/pmf.13(1).2024.04).

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
2. Ціна держави – проєкт CASE Україна. URL: <https://cost.ua/>
3. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new/>
4. Бюджети територіальних громад. URL: https://public.tableau.com/app/profile/ulead/viz/_16360623127390/sheet0
5. Дашборд фінансових показників громад. Децентралізація. URL: <https://decentralization.ua/finance/dashboard>

Політика оцінювання

У процесі вивчення освітньої компоненти «Публічні фінанси» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування,

тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульного контролю; оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з освітньої компоненти «Публічні фінанси» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1–10 на 1–15 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1 –10. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 11–20 на 16–30 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 11 –20. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання чотирьох завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи блоку 1 і 2.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, здобувач на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, здобувач належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; здобувач припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; здобувач не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких здобувач може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких здобувач може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)